

INTEGRALNA SWOT ANALIZA ZADARSKE ŽUPANIJE

RESURSNO-ATRAKCIJSKA OSNOVA

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Raznolikost obalnog, otočnog, zaobalnog i planinskog prostora Raznolikost prostora (obalnog, otočnog, zaobalnog i planinskog) omogućuje široku lepezu turističkih proizvoda i doživljaja. - Prirodne turističke atrakcije i očuvan okoliš Prirodne turističke atrakcije pružaju temelje za razvoj <i>outdoor</i> i eko turizma. - Bogata kulturna i povijesna baština UNESCO lokaliteti, bogata materijalna i nematerijalna kulturna baština koja je prisutna u svim mikrodestinacijama - Geostrateška lokacija i dobra prometna povezanost Centralna pozicija, dostupnost cestovnim, zračnim i pomorskim putem dodatno utječu na atraktivnost destinacije. - Zakonom zaštićena područja (nacionalni park i parkovi prirode) Zaštićena područja prirode predstavljaju značajne resurse za održivi turizam, edukaciju i rekreaciju. - Prepoznatljive turističke atrakcije: Pozdrav suncu, Morske orgulje Suvremene turističke instalacije (Morske orgulje i Pozdrav suncu) značajan diferencijator u ponudi <i>city-break</i> turizma. - Smještajni kapaciteti s 5 zvjezdica Smještajni kapaciteti 5* osiguravaju segmentaciju ponude za premium goste i motivira razvoj <i>MICE</i> i <i>wellness</i> turizma u pred- i postsezoni. - Nautički turizam Kvalitetne marine, velik broj vezova, charter i cruising promet stvaraju optimalne uvjete za cjelogodišnji razvoj nautičkog turizma. - Kongresni centri Kongresni prostori pružaju temelje za <i>MICE</i> turizam i sezonsku diversifikaciju ponude, produženje sezone. - Plaže Veliki broj prirodnih i uređenih plaža osigurava visoku konkurentsku prednost u odmorišnom turizmu. - Solane Tradicionalne solane (Pag i Nin) omogućuju kombinaciju kulturno-edukativnog i doživljajnog turizma te jačaju identitet destinacije. - Zadarski barkarjoli Očuvanje autohtone tradicija Zadarskih barkarjola kao unikatne kulturne komponente. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepovoljan omjer komercijalnog i nekomercijalnog smještajnog kapaciteta Dominacija privatnog, slabije kategoriziranog i neregistriranog smještaja ograničava prihode, standardizaciju usluge i održivo upravljanje destinacijom. - Saturacija prostora u jače razvijenim turističkim zonama Prekomjerna koncentracija turista u obalnim i otočnim destinacijama uzrokuje pritisak na okoliš i smanjuje kvalitetu boravka. - Preopterećenost plaža na pojedinim lokacijama Prenapućenost popularnih plaža u sezoni smanjuje zadovoljstvo gostiju i nosivost prostora. - Nekontrolirana turistička izgradnja u obalnom dijelu Nekritična urbanizacija i betonizacija obalnog pojasa bez prostornog reda narušava prirodni krajobraz i smanjuje dugoročnu atraktivnost. - Neriješeni pravno-imovinski odnosi Nejasni vlasnički odnosi nad zemljištem, turističkim zemljištem i pomorskim dobrom otežavaju planiranje i realizaciju investicija i javne infrastrukture. - Neujednačena turistička razvijenost mikrolokacija Velike razlike u razini turističke ponude i infrastrukture između priobalnih/otočnih područja i zaobalja/Ličkog dijela, što otežava cjelovitu valorizaciju županije. - Dio JLS i dalje gospodarski i turistički nerazvijen Određeni dio JLS nema dovoljno razvijene kapacitete, sadržaje ni promotivne aktivnosti, što ih čini nedovoljno konkurentnima. - Nedostatak kvalitetnih ugostiteljskih kapaciteta Prevladava ponuda brze prehrane i sezonskih lokala, dok je broj restorana s visokom kvalitetom i autentičnom ponudom vrlo ograničen. - Sezonska dostupnost nekih atrakcija Pojedine atrakcije funkcioniraju isključivo tijekom glavne sezone, što onemogućuje razvoj turizma izvan ljetnih mjeseci. - Nedovoljna valorizacija i iskorištenost potencijala Mnogi lokaliteti nisu uključeni u aktivnu turističku ponudu. Slaba promocija nepoznatijih atrakcija u zaleđu - Nedostatak integriranog upravljanja i koordinacije Nepovezanost JLS-a, turističkih zajednica i sektora zaštite prirode otežava održivo upravljanje resursima. - Nedovoljna valorizacija kulturno povijesne i graditeljske baštine Nedovoljno ulaganje u očuvanje i prezentaciju baštine dovodi do njenog propadanja i nedostatka identiteta destinacije. - Nepostojanje sustavnog gospodarenja i održavanja materijalne kulturne baštine Bez redovitog gospodarenja materijalnom baštinom, ona postaje manje dostupna i ugrožena - Nedovoljno ulaganje u zelenu infrastrukturu Oslanjanje isključivo na prirodne resurse bez održive nadogradnje može dugoročno umanjiti njihovu vrijednost

PRILIKE	PRIJETNJE
<p>- NPOO Financijska i reformska podrška razvoju zelene infrastrukture, digitalizacije, obrazovanja i otpornosti destinacije na krize.</p> <p>- Fondovi EU Veliki potencijal financiranja projekata obnove, modernizacije i digitalizacije kroz europske fondove za turizam, okoliš, mobilnost i obrazovanje.</p> <p>- Digitalizacija i mapiranje atrakcija Razvoj online platforme s cjelovitom bazom atrakcija i njihove valorizacije. Primjena digitalnih tehnologija omogućuju efikasnije upravljanje destinacijom, bolju promociju, praćenje turističkog ponašanja i personalizaciju ponude.</p> <p>- Potencijal obrazovnih i istraživačkih institucija Uključivanje lokalne zajednice i mladih u razvoj i promociju atrakcija.</p> <p>- Interes turista za integralni proizvod županije Razvoj tematskih ruta (kultura, gastronomija, povijest). Povezivanje obale i zaleđa kroz kulturno-povijesne i prirodne itinerare.</p> <p>- Kontinuirane edukacije kadrova Unaprjeđenje interpretacija atrakcija, kroz dodatne edukacije za certificiranog vodiča-interpretatora.</p> <p>- Zelena transformacija Usmjeravanje prema energetske učinkovitosti, korištenju obnovljivih izvora i održivom gospodarenju resursima otvara nova tržišta i poboljšava imidž destinacije.</p> <p>- Zeleni prijevoz Ulaganja u biciklističku i pješačku infrastrukturu te alternativne oblike mobilnosti pridonose smanjenju emisija i povećavaju atraktivnost destinacije za aktivne turiste.</p> <p>- Svijest o održivom razvoju Porast društvene i institucionalne svijesti omogućuje lakšu provedbu mjera očuvanja resursa i prihvaćanje održivih turističkih praksi.</p> <p>- Javno-privatno partnerstvo kod aktivacije napuštene državne imovine, nova ulaganja Aktivacija zapuštene državne imovine, revitalizacija napuštenih prostora i poticanje ulaganja kroz JPP povećava ukupnu atraktivnost i funkcionalnost destinacije.</p> <p>- Plan upravljanja turizma destinacija Sustavno praćenje utjecaja turizma (npr. nosivosti, zadovoljstva, resursa) omogućuje prilagodbu politike u stvarnom vremenu i donošenje podataka utemeljenih odluka.</p> <p>- Međusobne suradnje i sinergija JLS-a i NP, PP na području županije Bolja koordinacija upravljanja atrakcijama i infrastrukturom na lokalnoj i regionalnoj razini rezultira sinergijskim efektima i ravnomjernim razvojem.</p>	<p>- Klimatske promjene Povećana učestalost ekstremnih vremenskih uvjeta, porast razine mora i suše prijete očuvanju prirodne baštine i turističkih atrakcija.</p> <p>- Mogućnost onečišćenja i ekoloških katastrofa Rizici povezani s povećanim prometom, lošim gospodarenjem otpadom i turizmom mogu ugroziti okoliš i reputaciju destinacije.</p> <p>- Negativan utjecaj masovnog turizma Prenapučenost, erozija prostora i pritisak na infrastrukturu mogu umanjiti atraktivnost ključnih lokacija.</p> <p>- Prekomjerna turistička eksploatacija osjetljivih područja Nacionalni parkovi, plaže i kulturne lokacije podložne su degradaciji bez kontrole broja posjetitelja i regulacije pristupa.</p> <p>- Komercijalizacija i gubitak autentičnosti Prekomjerni razvoj turizma može narušiti lokalni identitet i smanjiti kulturnu raznolikost regije.</p> <p>- Nestabilnosti u globalnom prometu i sigurnosna pitanja Vanjski faktori koji mogu utjecati na dolazak turista (pandemije, ratovi, inflacija).</p> <p>- Težnja za ekonomskim ekstraprofitima Naglasak na jednokratnim ekonomskim rezultatima be razmišljanja o prostornim, okolišnim i društvenima dimenzijama održivog razvoja</p>

**JAVNA TURISTIČKA INFRASTRUKTURA, KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA,
DIGITALIZACIJA**

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Plaže Veliki broj prirodnih i uređenih plaža sa značajnim potencijalom za tematsko uređenje i održivo upravljanje. - Biciklističke i pješačke staze 139 biciklističkih i 91 pješačka ruta pružaju temelje za razvoj aktivnog i <i>outdoor</i> turizma, osobito u zaobalju i izvan glavne sezone. - Planinarska infrastruktura Kvalitetno uređene planinarske staze (4 glavne trase) podržavaju ponudu za rekreativce i ljubitelje prirode, osobito na području Velebita i Paklenice. - Interpretacijski, edukacijski centri 8 interpretacijskih i 9 centara za posjetitelje podupiru edukaciju, promociju prirodne i kulturne baštine te produžuju boravak turista. - Označena arheološka nalazišta Sustavno obilježena nalazišta povećavaju vrijednost kulturnog turizma i omogućuju razvoj tematskih ruta. - Odmorišta i vidikovci Više od 70 odmorišta i vidikovaca omogućuju interpretaciju krajolika i valorizaciju prirodne baštine u funkciji doživljajnog turizma. - Speleološki centri Pristup krškim fenomenima poput Cerovačkih špilja omogućava razvoj specijaliziranog, avanturističkog i edukativnog turizma. - Dobra opremljenost luka i marina nautičkog turizam Nautički turizam podržan je kvalitetnom infrastrukturom što stvara jaku konkurentsku poziciju. - Učestalost brodskih linija Najfrekventnija brodska linija u Hrvatskoj povezuje Zadar s Prekom na otoku Ugljanu. - Razvijena turistička signalizacija Razvijena turistička signalizacija doprinosi boljoj orijentaciji posjetitelja i usklađenom vizualnom identitetu destinacije. - Geografski položaj i dobra prometna povezanost Centralna pozicija na Jadranu uz dostupnost autoceste, zračne i morske luke osigurava visoku pristupačnost destinacije. - Putnički terminal Gaženica Moderni terminal međunarodnog značaja (Zadar) podržava razvoj cruising turizma i povećava konkurentnost u pomorskom prometu. - Zračna luka Zadar Brza povezanost sa 20+ zemalja u sezoni (ljetni red letenja), s potencijalom za cjelogodišnje povezivanje i MICE turizam. - Sigurnost Visoka razina osobne i javne sigurnosti u destinaciji povećava atraktivnost i zadovoljstvo turista. - Digitalna rješenja smart city 	<ul style="list-style-type: none"> - Preopterećenost komunalne infrastrukture u ljetnim mjesecima Nagli sezonski rast turista stvara pritisak na opskrbu vodom, kanalizaciju, otpad i energiju, osobito na otocima. - Preizgrađenost prostora Preizgrađenost prostora narušava vizualni identitet i prirodnu privlačnost destinacije, smanjuje kvalitetu boravka turista te ugrožava dugoročnu održivost turizma. - Nepotpuna valorizacija i nedostatak koordiniranih baza podataka javne turističke infrastrukture Infrastruktura nije dovoljno sustavno evidentirana ni dostupna kroz jedinstveni sustav (npr. GIS karte, mobilne aplikacije). - Varijabilna kvaliteta i održavanje infrastrukture Neki dijelovi infrastrukture su zapušteni, loše označeni, neodržavani ili fizički nepristupačni. - Gospodarenje otpadom Nedovoljno razvijena infrastruktura i sustav razvrstavanja otpada dovodi do preopterećenja, divljih deponija i negativne percepcije - Nedefinirani pravni odnosi kod upravljanja JTI Imovinsko-pravna nesređena situacija (npr. turističko zemljište, pomorsko dobro) otežava ulaganja i modernizaciju infrastrukture. - Nedostatak parkinga Manjak organiziranih i označenih parkirnih površina u sezoni stvara prometne gužve i nezadovoljstvo posjetitelja. - Lokalni prijevoz ne prati dovoljno potrebe turista Loša povezanost između atrakcija i smještaja, rijetke linije, nefleksibilan vozni red – sve to smanjuje mobilnost turista. - Nedovoljna digitalizacija informacija javnog prijevoza Nedostatak aplikacija, digitalnih karata i informacija otežava snalaženje posjetitelja, osobito stranih turista. - Nedostatak cjelogodišnjih međunarodnih avio linija Sezonski karakter letova ograničava razvoj kongresnog i cjelogodišnjeg turizma. - Nedostatak međunarodnih brodskih linija Ograničen broj linija i njihova sezonalnost smanjuju povezanost s Italijom i Mediteranom. - Nepostojanje željezničke povezanosti Nepostojanje brze i funkcionalne željezničke mreže izolira županiju od kopnenih europskih tokova. - Tehnološko zaostajanje u segmentima upravljanja komunalnom infrastrukturom Nedovoljna digitalizacija u vodovodu, odvodnji i energetici usporava učinkovitost javnih usluga. - Nedovoljna prilagođenost osobama s invaliditetom Nedostaci u pristupačnosti plaža, kulturnih atrakcija i javnog prijevoza ograničavaju inkluzivnost turizma. - Nepostojanje strateškog razvojnog dokumenta

<p>Implementacija pametnih sustava (npr. upravljanje prometom, info točke) podiže tehnološki standard turističke destinacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dostupnost mobilnih mreža u destinaciji/digitalna povezanost <p>Dostupnost 4G/5G mobilnih mreža održava digitalne servise i nomadski turizam.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija u interpretaciji <p>Upotreba mobilnih aplikacija i digitalnih sadržaja obogaćuje doživljaj posjetitelja i omogućuje personalizaciju.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikacijske aktivnosti <p>Aktivna promocija županije i mikrodestinacija jača tržišni identitet i povećava interes posjetitelja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nova digitalna rješenja <p>Poticanje razvoja digitalnih alata za interpretaciju, promociju i upravljanje turizmom unapređuje cjelokupni sustav destinacijskog menadžmenta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizirano praćenje kvalitete mora <p>Uspostavljeni sustav nadzora kakvoće mora doprinosi sigurnosti i brendiranju destinacije kao ekološki odgovorne.</p>	<p>Ne postoji koordinirani dokument koji bi usmjeravao sve razine upravljanja turizmom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna financijska sredstva - Ograničen proračun jedinica lokalne samouprave i slabija mogućnost sufinanciranja projekata iz EU fondova. - Nedovoljna razina digitalizacija javne uprave i usluga za građane <p>Ograničena dostupnost e-usluga za građane i posjetitelje smanjuje učinkovitost i transparentnost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljno korištenje obnovljivih izvora energije <p>Turistički sektor i infrastruktura nisu dovoljno uključeni u tranziciju na zelenu energiju.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna standardizacija i označavanje mreža biciklističkih staza <p>Nedovoljna standardizacija i promocija biciklističke infrastrukture ograničava razvoj cikloturizma.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sezonalnost korištenja javne turističke infrastrukture <p>Velik dio infrastrukture koristi se samo sezonski (plaže, odmorišta), što ograničava održivost ulaganja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fizička degradacija infrastrukture zbog klimatskih promjena i masovnog korištenja <p>Obalne i planinarske staze izložene eroziji, rastuće opterećenje infrastrukture zbog povećanog broja turista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljno ulaganje u održavanje komunalne infrastrukture <p>Zastarjeli objekti i sustavi bez redovitog održavanja postaju neefikasni i nesigurni</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preopterećenje infrastrukture u vršnim mjesecima <p>Prekomjerne prometne gužve i turistički tokovi smanjuju doživljaj turista</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna međumjesna i međuotočna prometna povezanost <p>Nedostatak integriranog i cjelogodišnjeg prometa smanjuje dostupnost destinacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje održive prometne strategije <p>Bez plana za zeleni i integrirani prijevoz raste ovisnost o automobilima i smanjuje dostupnost za sve skupine.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zastarjela prometna mreža u zaleđu i na otocima <p>Slaba cestovna infrastruktura u unutrašnjosti i na manjim otocima smanjuje investicijski i turistički potencijal tih područja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neadekvatno uključivanje lokalne zajednice u planiranje <p>Razvoj infrastrukture bez participacije lokalnog stanovništva izaziva otpor i gubitak potpore.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fragmentiranost sustava digitalne promocije <p>Nepovezanost platformi, web-stranica i informacija otežava korisničko iskustvo turista i slabi digitalni imidž destinacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitalni jaz između urbanih i ruralnih područja <p>Nejednaka digitalna razvijenost urbanih i ruralnih sredina stvara barijere u dostupnosti i informiranosti turista.</p>
<p>PRILIKE</p>	<p>PRIJETNJE</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Strategija razvoja održivog turizma i zelena transformacija <p>Nacionalne smjernice podupiru tranziciju prema energetske učinkovitosti, očuvanju okoliša i socijalnoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Klimatske promjene <p>Porast temperature, manjak vode i prekomjerna upotreba infrastrukture ljeti mogu dovesti do pucanja sustava.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rizici informatičke i informacijske sigurnosti

<p>inkluziji, te povećanje svijesti o značaju turističke održivosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - NPOO <p>Nacionalni plan oporavka osigurava financiranje ključnih infrastrukturnih i digitalnih projekata u turizmu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uključivanje javnosti i lokalnih zajednica u razvoj i očuvanje infrastrukture <p>Lokalni dionici mogu doprinijeti mapiranju i održavanju sadržaja (posebno u manjim mjestima i otocima).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fondovi EU za modernizaciju postojećih objekata i javne infrastrukture <p>Mogućnosti sufinanciranja uređenja JTI, pametne mobilnosti, energetske obnove i edukacijskih programa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Održiva i pametna prometnih rješenja <p>Razvoj elektromobilnosti, biciklističke infrastrukture, javnog prijevoza i sustava "park & ride".</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitalizacija javnog prometa <p>Uvođenje pametnih sustava (info displeji, mobilne aplikacije) povećava dostupnost i učinkovitost prijevoza.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zeleni prijevoz <p>Promocija i implementacija električnih autobusa, bicikala i punionica usklađena s ciljevima održivog turizma.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Svijest o održivom razvoju <p>Lokalna i globalna razina sve više podupiru odgovorne oblike putovanja i destinacije s održivim certifikatima.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potencijal kružnog gospodarstva <p>Inovativni modeli u kojima se turizam povezuje s lokalnom proizvodnjom, poljoprivredom i reciklažom jačaju otpornost destinacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Edukacija lokalnog stanovništva za korištenje novih tehnoloških rješenja <p>Programi osposobljavanja i cjeloživotnog učenja omogućuju podizanje razine usluge i digitalne pismenosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Javno-privatno partnerstvo <p>Suradnja na aktivaciji zapuštenih objekata, revitalizaciji infrastrukture i razvoju novih atrakcija.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orijentacija turista prema integralnom proizvodu destinacije <p>Korištenje infrastrukture kao temelja za razvoj tematskih ruta koje produljuju sezonu i povećavaju doživljaj (npr. vjerski turizam – hodočasničke staze, kulturne staze, eko-rute).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participativno upravljanje razvojem i očuvanjem infrastrukture <p>Lokalni dionici mogu doprinijeti mapiranju i održavanju sadržaja (posebno u manjim mjestima i otocima).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan upravljanja turizmom destinacije <p>Sustavno praćenje utjecaja turizma (npr. nosivosti, zadovoljstva, resursa) omogućuje prilagodbu politike u stvarnom vremenu i donošenje podataka utemeljenih odluka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potrebe turista za biciklističkim i pješačkim stazama te popratnom infrastrukturom <p>Ulaganja u infrastrukturu u zaleđu i otocima proširuju ponudu i povećavaju konkurentnost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potencijal digitalnih vodiča i mobilnih aplikacija u privlačenju turista <p>Tehnološki alati poboljšavaju pristup informacijama, tumačenje i interaktivnost doživljaja.</p>	<p>Rastuća digitalizacija bez zaštitnih mehanizama povećava izloženost <i>cyber</i> prijetnjama.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prekomjeran broj rasta posjetitelja na popularnim lokacijama bez kontrole nosivosti <p>Neadekvatno upravljanje popularnim mjestima vodi do gubitka kvalitete doživljaja i degradacije prostora</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prolongiranje realizacije otvaranja centra za gospodarenje otpadom Biljane Donje <p>Odgoda značajnog komunalnog projekta otežava cjelovito upravljanje otpadom u županiji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rast potražnje koja uvjetuje preopterećenošću elektrodistribucijskog, vodovodnog, telekomunikacijskog sustava <p>Elektro, vodovodni i komunikacijski sustavi podložni su preopterećenju zbog rasta potražnje i slabe prilagodbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brzo zastarjevanje tehnologije <p>Digitalna rješenja, ako nisu kontinuirano održavana i nadograđivana, brzo postaju neupotrebljiva.</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - Mogućnosti valorizacije infrastrukture u funkciji cjelogodišnjeg poslovanja <p>Bolje korištenje postojećih resursa izvan sezone omogućuje cjelogodišnje poslovanje i disperziju turista.</p>	
---	--

TURISTIČKI PROIZVODI I USLUGE

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Sigurnost <p>Zadarska županija uživa reputaciju sigurne destinacije s visokom razinom javne sigurnosti i niskom stopom kriminala, što je ključan faktor pri odabiru destinacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Novi smještajni kapaciteti s 5 zvjezdica <p>Otvorenje hotela visoke kategorije podiže standard ponude i omogućuje privlačenje gostiju više platežne moći.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gostoljubivost <p>Poznata po prijateljskom i srdačnom pristupu domaćina, destinacija ostvaruje visoke ocjene zadovoljstva turista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Autohtonost i autentičnost <p>Očuvani običaji, lokalna arhitektura, dijalekti i životni stil daju destinaciji prepoznatljiv identitet i vrijednost u doba sve veće potražnje za doživljajnim turizmom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznatljivost OPG-ova i njihovih proizvoda <p>Maslinovo ulje, maraska, paški sir, paška sol i vina predstavljaju simbol lokalne kvalitete i temelje enogastronomskog turizma.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nautički turizam <p>Snažna mreža marina i vezova, prirodno povoljan akvatorij te <i>charter</i> ponuda čine županiju jednom od vodećih na Jadranu za nautičare.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turizam brodova za kružna putovanja <p>Luka Gaženica omogućuje prihvat velikih <i>cruisera</i>, čime se povećava broj jednodnevnih posjetitelja i podiže internacionalna vidljivost destinacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvijena i prepoznatljiva outdoor ponuda <p>Biciklizam, <i>trekking</i>, penjanje, kajak i druge aktivnosti u prirodi predstavljaju značajan adut za sezonsko širenje i brendiranje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turistički event <p>Brojne fešte, ribarske večeri, gastro manifestacije i kulturni festivali osiguravaju atraktivnost ponude tijekom sezone ali i motiv dolaska u pred- i post sezoni</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvijena izletnička ponuda na temelju prirodnih resursa u destinaciji <p>Prirodni resursi omogućuju razvoj organiziranih tura za prirodu, planinarenje, kajakarenje, rafting i <i>birdwatching</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvijena kongresna infrastruktura <p>Veliki broj kongresnih dvorana, uključujući višenamjenske i hotelske prostore, stvara uvjete za razvoj <i>MICE</i> turizma i cjelogodišnje poslovanje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poduzetničke aktivnosti u turizmu <p>Rastući broj malih poduzetnika i obrtnika u turizmu doprinosi razvoju specijaliziranih usluga i unikatnih doživljaja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enogastronomija 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepovoljan omjer komercijalnog i nekomercijalnog smještajnog kapaciteta <p>Prevlada privatni smještaj s niskom kategorizacijom, dok hoteli i objekti visoke kategorije čine manji udio.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izražena sezonalnost <p>Većina dolazaka i noćenja koncentrirana je između lipnja i rujna, dok ostatak godine bilježi slabu popunjenost i aktivnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljan kapacitet objekata visoke kategorije u komercijalnom smještaju <p>Ograničen broj hotela s 4 i 5 zvjezdica usporava razvoj <i>premium</i> i poslovnog turizma.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dominantan udio privatnog smještaja u strukturi smještajnih kapaciteta <p>Iako popularan, često je nereguliran, nestandardiziran i ne doprinosi cjelovitoj destinacijskoj strategiji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prevelika koncentracija sezonskih ugostiteljskih objekata <p>Ugostiteljska ponuda je prostorno i vremenski neujednačena – većina objekata radi samo ljeti i koncentrirani su u centru.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neregistrirani iznajmljivači i siva ekonomija <p>Nepostojanje kontrole nad svim iznajmljivačima smanjuje prihod i narušava tržišnu ravnotežu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljno kvalitetna ugostiteljska ponuda <p>Prevladava brza prehrana i neautentična ponuda, dok su vrhunski restorani i lokalni specijaliteti još uvijek nedovoljno zastupljeni.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljno obogaćena ponuda odmorišnog turizma <p>Iako su sunce i more glavni motivi dolaska, nije dovoljno obogaćena ponuda odmorišnog turizma dodatnim elementima ponude</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljno profilirana ponuda pojedinih posebnih oblika turizma <p>Ponuda zdravstvenog, kulturnog, ruralnog, kreativnog turizma nije dovoljno razvijena i povezano promovirana.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Politika cijena posebno u ugostiteljstvu i trgovini (<i>experience for money</i>) <p>Turisti često ne percipiraju dobru vrijednost za novac u ugostiteljstvu i trgovini, što može utjecati na ukupnu ocjenu destinacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje strateškog razvojnog dokumenta <p>Nedostatak koordinirane strategije razvoja usporava usklađeno djelovanje svih dionika.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak autohtonih suvenira <p>Ograničena ponuda lokalno proizvedenih i autentičnih suvenira smanjuje dodanu vrijednost boravka turista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna povezanost turizma i poljoprivrede (OPG)

<p>Kombinacija lokalnih proizvoda, autohtone kuhinje i prepoznatljivih vina stvara diferenciranu ponudu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekoturizam (<i>birdwatching</i>, speleologija) <p>Rast interesa za boravkom u prirodi i aktivnostima niskog utjecaja (npr. <i>birdwatching</i>, speleologija) pozicionira županiju kao održivu destinaciju.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivnosti TZ Zadarske županije - poticanje razvoja posebnih programa i ostalih tur. usluga (vodiči, nautika, kongresni...) <p>Potpora razvoju nišnih oblika turizma (nautika, kongresi, vodiči, bike, eno-gastro) doprinosi raznolikosti i jačanju identiteta županije.</p>	<p>Nedovoljna suradnja između poljoprivrednih proizvođača i turističke ponude ograničava potencijal lokalne ekonomije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljan broj turističkih agencija zaduženih za kreiranje složenih turističkih proizvoda i dovođenje gostiju u destinaciju <p>Manjak turoperatora i agencija koje nude integrirane turističke aranžmane smanjuje dolaske i dužinu boravka.</p>
<p>PRILIKE</p>	<p>PRIJETNJE</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Promjene Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti <p>Omogućuju bolju regulaciju iznajmljivača, kategorizaciju i podizanje kvalitete usluge.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan upravljanja razvojem turizma <p>Osmišljavanje novih sadržaja i inoviranja elemenata ponude u funkciji održivog razvoja destinacije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitalni alati <p>Tehnologija omogućava modernu prezentaciju i prodaju proizvoda, online rezervacije, digitalno vođenje posjetitelja i personalizaciju ponude.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelena transformacija i zeleni prijevoz <p>Investicije u ekološki prihvatljive oblike prometa, smještaja i usluga podupiru imidž odgovorne destinacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Svijest o održivom razvoju <p>Sve više turista preferira održive destinacije i lokalno proizvedene proizvode, što otvara prostor za OPG-ove i eko proizvode.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Javno-privatno partnerstvo <p>Suradnja lokalne samouprave s privatnim sektorom omogućuje revitalizaciju prostora razvoja i promocije turističkih proizvoda i usluga, čime se potiče održivi rast, bolja iskoristivost resursa i podizanje kvalitete turističke ponude.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nova ulaganja i ulazak globalnih brendova <p>Dovođenje renomiranih hotelskih i restoranskih brendova povećava vidljivost i standard ponude.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mjere Ministarstva i HTZ (pr. mjera <i>Local Host</i>/Vaš domaćin) <p>Poticanje transformacije privatnog smještaja u obiteljske hotele i profesionalizacija iznajmljivača.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potencijal strukovnih udruga u cilju povećanje kvalitete usluga <p>Kroz edukacije, standarde i promociju poboljšava se razina usluge i povezanost aktera u turizmu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mogućnosti internacionalnih specijaliziranih eno-gastro vodiča u promociji destinacije i unaprjeđenju kvalitete ponude <p>Partnerstva s međunarodnim vodičima (Michelin, Gault&Millau) pozicioniraju županiju kao relevantnu destinaciju kvalitetne gastronomske ponude.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potencijal <i>storytellinga</i> <p>Kroz <i>storytelling</i> tj autentične priče o lokalnoj kulturi, povijesti i tradiciji stvara se snažan emocionalni doživljaj (i diferencijacija) na konkurentnom turističkom tržištu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Inflacija i ekonomska kriza <p>Rast troškova smanjuje konkurentnost i dostupnost proizvoda gostima srednje platežne moći.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visoka porezna opterećenja <p>Otežava razvoj mikro i malih poduzetnika u turizmu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globalne carine <p>Uvođenje ili povećanje carinskih nameta može poskupjeti uvoz opreme, hrane i materijala za turistički sektor, čime se smanjuje konkurentnost ponude</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opterećenost parafiskalnim nametima <p>Brojni dodatni nameti, poput turističkih članarina i komunalnih davanja, opterećuju poslovanje malih turističkih poduzetnika i smanjuju njihovu isplativost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spora i neefikasna administracija <p>Spora birokracija i nepovoljni uvjeti za ulaganje demotiviraju investitore i poduzetnike.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepovoljno zakonodavno i investicijsko okruženje <p>Složenost procedura, sporost administracije i pravna nesigurnost destimuliraju ulaganja u razvoj novih turističkih sadržaja i infrastrukture</p> <ul style="list-style-type: none"> - Depopulacija prostora <p>Gubitak radne snage i potrošača negativno utječe na razvoj lokalne ponude.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje atraktivnosti zanimanja u turizmu <p>Neprivlačni radni uvjeti i sezonalnost smanjuju interes za profesionalno bavljenje turizmom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klimatske promjene <p>Rizici za aktivnosti na otvorenom, poljoprivredu i prirodne atrakcije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mogućnost onečišćenja i ekoloških katastrofa <p>Turistička atraktivnost može biti ozbiljno ugrožena incidentima poput zagađenja mora, požara ili nekontroliranog otpada, što šteti i ugledu destinacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ratni i politički sukobi <p>Vanjski faktori mogu naglo prekinuti dolazak gostiju.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivnost konkurenata <p>Druge domaće i međunarodne destinacije aktivno unaprjeđuju ponudu i promociju, što može smanjiti tržišnu atraktivnost Zadarske županije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ulazak novih konkurenata <p>Pojava novih destinacija i brendiranih proizvoda s inovativnim iskustvima dodatno povećava konkurenciju i pritisak na lokalnu ponudu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nove potrebe turista

	<p>Rastuća potražnja za održivim, autentičnim i personaliziranim doživljajima traži brze prilagodbe koje postojeća ponuda ne može uvijek ispuniti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neprepoznavanje potreba suvremenih turista Zanemarivanje trendova i očekivanja modernih putnika dovodi do nezadovoljstva gostiju i gubitka tržišne relevantnosti. - Pad turističkog prometa sa bliskih i emitivnih tradicionalnih tržišta Bilo zbog vanjskih faktora (rat, inflacija) ili promjene preferencija, gubitak gostiju s ključnih tržišta može izazvati negativne učinke na destinaciju. - Brze promjene trendova na globalnom turističkom tržištu Destinacije koje se ne prilagođavaju ubrzanom transformaciji turističkih interesa (npr. digitalizacija, iskustveni turizam, regenerativni turizam) postaju neatraktivne i stagniraju. - Rast globalnih platformi koje smanjuju lokalnu kontrolu nad uslugama Dominacija OTA (npr. <i>Booking, Airbnb</i>) smanjuje profitabilnost lokalnih pružatelja usluga. - Promjene na jednom ili nekoliko dominantnih emitivnih tržišta Prevelik oslonac na turiste iz Njemačke, Austrije ili Slovenije povećava ranjivost na vanjske krize.
--	---

LJUDSKI POTENCIJALI

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Tradicija pružanja usluga u turizmu, običaji i gostoljubivost Povijesno ukorijenjeni običaji, srdačnost domaćina i uslužnost čine važan element identiteta destinacije i faktor zadovoljstva gostiju. - Razvijeno strukovno obrazovanje u turizmu Više strukovnih škola i programa usmjerenih na ugostiteljstvo, turizam i uslužne djelatnosti doprinosi kadrovskoj bazi sektora. - Sveučilište u Zadru, Odjel za turizam, Veleučilište Baltazar Zaprešić, centar Biograd na Moru Visokoobrazovne institucije s turističkim programima doprinosi znanstvenom, strateškom i upravljačkom razvoju sektora. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak ljudskih potencijala u kvantiteti i kvaliteti Nedovoljno kvalificiranih radnika u uslužnim zanimanjima i niska razina stručne prakse ograničavaju kvalitetu usluge. - Niska motivacija domicilnog stanovništva za rad u turizmu Sezonalnost, niske plaće i opterećenje tijekom ljeta demotiviraju lokalno stanovništvo za karijeru u turizmu. - Nedostatak poduzetničke inicijative lokalnog stanovništva u turizmu Domicilno stanovništvo ne pronalazi dovoljno motiva za poduzetničke inicijative u inoviranju turističke ponude - Veliki udio djelatnika iz trećih zemalja Djelatnici iz trećih zemalja nedovoljno poznaju jezik, tradiciju i običaje te ne mogu prezentirati autohtonu ponudu - Mali udio tradicijskih obrta Izumiranje obrta (npr. suhozidari, brodograditelji, čipkarice) smanjuje autentičnost ponude i prijenos znanja. - Nepostojanje strateškog razvojnog dokumenta za razvoj ljudskih potencijala u turizmu Nedostatak regionalne strategije razvoja ljudskih potencijala onemogućava sustavno planiranje obrazovanja i zapošljavanja.
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Strategija razvoja održivog turizma Nacionalna strategija uključuje mjere za obrazovanje, stručno usavršavanje i promociju turizma kao karijere. - Fondovi EU Ostvarivanje EU projekata u funkciji poboljšavanja uvjeta obrazovanja u turizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepovoljno zakonodavno i investicijsko okruženje Ograničava zapošljavanja i mobilnosti radne snage u turizmu. - Odljev mladih i kvalificiranih u inozemstvo Iseljavanje i rad u inozemstvu uzrokuju manjak stručnog kadra i znanja.

<ul style="list-style-type: none"> - Edukacija putem internetskih platformi Digitalne edukacije, certificirani tečajevi i <i>e-learning</i> omogućuju širenje znanja i pristup učenju neovisno o lokaciji. - Uključivanje učenika i studenata u praktične aktivnosti radi povećanja kompetentnosti Praksa, sezonski rad i mentorski programi pomažu u razvoju kompetencija i privikavanju mladih na realno radno okruženje. - Stipendije (npr. Ministarstva turizma i sporta) Financijska potpora učenicima i studentima turističkih smjerova povećava motivaciju i dostupnost obrazovanja. - Umrežavanje obrazovnih ustanova i poslodavaca u turizmu Jačanje suradnje škola, fakulteta i turističkog sektora potiče relevantnost kurikulumu i lakši prijelaz iz obrazovanja na tržište rada. - Regionalni centri kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu Predstavlja strateški okvir za razvoj kvalitetnog kadra kroz suvremene programe obrazovanja, praktične vještine i usklađivanje s potrebama tržišta rada. - Erasmus razmjena studenata Omogućava boravak na stranoj instituciji u funkciji širenja kompetencija i afirmacije europskog prostora znanja, učenja drugih kultura i običaja - Svijest i promocija zanimanja u turizmu Potiče interes mladih za karijere u turizmu kroz ranu edukaciju, upoznavanje s lokalnim potencijalima i uključivanje u turističke projekte i aktivnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - Negativna percepcija atraktivnosti zanimanja u turizmu Loša percepcija sektora među mladima i nesigurni uvjeti rada smanjuju interes za obrazovanje i karijeru u turizmu. - Ratni i politički sukobi Geopolitičke nestabilnosti i zdravstvene krize ugrožavaju sigurnost tržišta rada i turizma. - Nepovoljni demografski izazovi Starenje populacije i iseljavanje mladih smanjuju raspoloživu radnu snagu, osobito u manjim mjestima i na otocima. - Depopulacija ruralnih i otočnih područja Smanjuje dostupnu radnu snagu i potencijal za razvoj lokalnih resursa. - Izostanak snažnijih mjera (strategije) na nacionalnoj razini za zadržavanje stanovništva Bez mjera za poticanje ostanka i povratka stanovništva smanjuje se kapacitet lokalnih zajednica. - Pad interesa mladih za obrazovanje i karijeru u turizmu Niska atraktivnost turističkih zanimanja zbog percepcije loših uvjeta rada i nedostatka dugoročne perspektive smanjuje broj budućih stručnjaka u sektoru. - Jaka konkurencija u privlačenju radne snage iz inozemstva Destinacije iz drugih zemalja nude povoljnije uvjete rada, što otežava Zadarskoj županiji zadržavanje i privlačenje kvalificirane radne snage. - Sezonalnost i nesigurnost zaposlenja koja demotivira kvalitetne radnike Ovisnost o sezonskom turizmu stvara nestabilna radna mjesta, čime se smanjuje interes radnika za dugoročno zaposlenje u sektoru.
---	---

PRISTUPAČNOST OSOBAMA SA INVALIDITETOM

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Razvijena svijest o potrebi unaprjeđenja komunalne infrastrukture za osobe s invaliditetom Lokalna i regionalna razina prepoznaje važnost uključivanja osoba s invaliditetom u turističke tokove te postoje inicijative za unaprjeđenje infrastrukture. - Objekti prilagođeni za prihvat osoba s invaliditetom Određeni hoteli, plaže i javne institucije već imaju implementirane standarde pristupačnosti (rampe, liftovi, sanitarni čvorovi). - Kvalitetna suradnja sa Županijskom udrugom za osoba s invaliditetom Aktivna komunikacija i savjetodavna uloga udruga doprinose oblikovanju politika i projekata usmjerenih inkluzivnosti. - Digitalna pristupačnost – web stranice Zadar.travel i TZ-a prilagođene slabovidnima. Službene turističke web stranice koriste pristupačne alate i dizajn koji omogućuje jednostavno korištenje osobama sa oštećenjem vida, uključujući podršku za čitače ekrana i visoki kontrast. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neprikladna komunalna infrastruktura Veći dio javnih površina (pločnici, prijelazi, objekti) nije u skladu sa standardima pristupačnosti, što ograničava kretanje osoba s invaliditetom. - Nepovoljna struktura smještajnih kapaciteta prilagođenih za osobe sa invaliditetom Manji broj smještajnih objekata ima fizičku pristupačnost i prilagođene sobe, sanitarne prostore i oznake. - Nedovoljna svijest o potrebi prilagodbe smještajnih kapaciteta za osobe s invaliditetom Iznajmljivači i mali hoteli često nisu svjesni važnosti pristupačnosti, niti uključeni u edukacijske ili poticajne mjere - Nedovoljna prilagođenost pojedinih atrakcija osobama s invaliditetom Kulturna i prirodna dobra, muzeji, vidikovci, staze i drugi sadržaji često nisu dostupni osobama u invalidskim kolicima ili sa senzornim oštećenjima. - Velik dio javnog prijevoza nedostupan osobama s invaliditetom Autobusi i brodski prijevoz nisu opremljeni rampama, dizalicama niti prilagođenim pristupima, što ograničava mobilnost.

<ul style="list-style-type: none"> - Zračna luka Zadar osigurava asistenciju i pristup osobama s invaliditetom. <p>Zračna luka Zadar pruža usluge asistencije, pristupne rampe i infrastrukturnu prilagodbu osobama s invaliditetom kako bi im omogućila sigurno i dostojanstveno putovanje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Needuciranost osoba koje su u kontaktu sa osobama s invaliditetom <p>Nedostatak specifične edukacije turističkih djelatnika i javnih službenika otežava kvalitetnu komunikaciju i podršku osobama s invaliditetom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje strateškog razvojnog dokumenta <p>Nedostatak formalnog plana razvoja inkluzivnog turizma usporava sustavno planiranje i financiranje prilagodbi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje suvenira za osobe sa invaliditetom <p>Manjak taktilnih, audiovizualnih i osjetilnih suvenira prilagođenih osobama s invaliditetom smanjuje doživljaj destinacije.</p>
<p>PRILIKE</p>	<p>PRIJETNJE</p>
<ul style="list-style-type: none"> - EU fondovi <p>Mogućnosti sufinanciranja (npr. ITU mehanizmi, fondovi za socijalnu inkluziju) za prilagodbu prometnica, objekata, plaža, muzeja i javnog prijevoza.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitalizacija dostupnih sadržaja <p>Online karte pristupačnih lokacija, mobilne aplikacije i platforme za rezervaciju, prilagodba web stranica omogućuju lakše planiranje boravka osobama s invaliditetom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potencijal prilagođenih digitalnih vodiča <p>Aplikacije s tekstom u govoru, audiovodiči, titlovi i taktilni vodiči poboljšavaju pristup informacijama osobama s motoričkim i senzornim oštećenjima.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mjere Ministarstva i HTZ <p>Potpore za prilagodbu objekata, edukaciju djelatnika i uključivanje pristupačnosti u standarde kvalitete.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potencijal TURBO projekta <p>Nacionalna platforma za razvoj pristupačnog turizma kroz infrastrukturu, edukaciju i digitalne alate može se primijeniti i na županijskoj razini.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promocija destinacije kao „turizam za sve“ <p>Pozicioniranje Zadarske županije kao inkluzivne destinacije pridonosi društvenoj odgovornosti i povećava njezinu vidljivost na međunarodnom tržištu koje traži pristupačne turističke opcije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Neprepoznavanje potreba turista s invaliditetom <p>Zanemarivanje inkluzije dovodi do isključivanja tržišnog segmenta s rastućom potražnjom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna osjetljivost i percepcija turista s invaliditetom <p>Nedovoljna osviještenost može dovesti do pasivnog odbacivanja potreba osoba s invaliditetom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivnosti konkurenata u privlačenju turista s invaliditetom <p>Pojedine receptivne zemlje nude puno prihvatljivija rješenja i konkurentniju turističku ponudu osobama s invaliditetom</p>